

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 87/2026-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného slc partners s.r.o., Hviezdoslavovo námestie 16, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Tost/39/2025 z 19. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 19. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1Tost/39/2025 z 19. novembra 2025. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň požaduje priznať mu náhradu trov jeho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení obžalovaného podal 20. októbra 2025 na hlavnom pojednávaní v svojej trestnej veci vedenej Špecializovaným trestným súdom pod sp. zn. 13T/5/2023 námietku zaujatosti sudcov konajúceho senátu tohto súdu, o ktorej dotknutý senát uznesením tohto istého dňa (20. októbra 2025) rozhodol tak, že namietaných sudcov z vykonávania úkonov v tejto trestnej veci nevytlúčil.

3. Podstata námietky zaujatosti spočívala v tom, že Špecializovaný trestný súd prijal vyhlásenie o vine [REDAKOVANÉ], rovnako obžalovanej v tejto trestnej veci, zo skutku, ktorý bol právne kvalifikovaný vo forme účasti na trestnom čine, pri ktorom hlavným páchatelom mal byť [REDAKOVANÉ] a ďalším účastníkom sťažovateľ. Takýmto spôsobom podľa sťažovateľa

Špecializovaný trestný súd prejeduroval vinu [REDAKOVANÉ], pretože základným predpokladom na vyvodenie trestnej zodpovednosti účastníka je trestná zodpovednosť hlavného páchatel'a a zároveň prejeduroval vinu a právnu kvalifikáciu skutku aj pre s'ážovatel'a.

4. S'ážnosť s'ážovatel'a proti prvostupňovému rozhodnutiu najvyšší súd napadnutým uznesením sp. zn. 1Tost/39/2025 z 19. novembra 2025 zamietol ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia s'ážovatel'a

5. S'ážovatel', zopakujúc podstatu námietky proti vo veci konajúcemu senátu Špecializovaného trestného súdu (pozri bod 3 odôvodnenia tohto uznesenia), usudzuje, že prijatím vyhlásenia [REDAKOVANÉ] zároveň namietaný senát ustálil vymedzenie skutkových okolností a právnu kvalifikáciu trestného činu, pre ktorý je vedené trestné konanie proti ostatným obžalovaným. Takýmto spôsobom vyjadril svoj právny názor na vec, ktorý je objektívne spôsobilý ohroziť jeho nestrannosť v trestnom konaní voči ostatným obžalovaným (vrátane s'ážovatel'a), resp. vyvolať dôvodné obavy, či je namietaný senát nestranný.

6. Situáciu v danej veci s'ážovatel' vyhodnotil tak, že všetci sudcovia, ktorí prijali vyhlásenie o vine [REDAKOVANÉ], sú tí istí sudcovia, ktorí budú rozhodovať o jeho vine či nevine, a s ohľadom na okolnosti a charakter skutku by vydanie oslobodzujúceho rozsudku (či prijatie miernejšej právnej kvalifikácie) v prípade s'ážovatel'a vlastne znamenalo nesprávnosť ich predchádzajúceho rozhodnutia o prijatí vyhlásenia [REDAKOVANÉ]. Podľa názoru s'ážovatel'a namietaní sudcovia sú pri rozhodovaní o vine viazaní svojím predchádzajúcim rozhodnutím.

7. Formulácie prijaté napadnutým senátom na účel zabezpečenia prezumpcie nevinu nemôžu podľa slov s'ážovatel'a zabezpečiť jej rešpektovanie či nestrannosť namietaného senátu, keďže v okolnostiach prejednáwanej veci uznesenie o prijatí vyhlásenia [REDAKOVANÉ] fakticky popiera tieto formulácie a prezentuje vinu s'ážovatel'a.

8. Reálne tak existujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že namietaní sudcovia disponujú určitým, nie nezaujatým vzťahom k prejednáwanej veci. Vzťah namietaného senátu k tejto veci pritom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranne.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej s'ážnosti

9. Podstatou ústavnej s'ážnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1Tost/39/2025 z 19. novembra 2025 o zamietnutí s'ážnosti s'ážovatel'a proti rozhodnutiu o nevyhlúčení sudcov senátu Špecializovaného trestného súdu, ktorí prijali vyhlásenie o vine spoluobžalovanej, čím ustálili vymedzenie skutkových okolností a právnu kvalifikáciu trestného činu, pre ktorý je vedené trestné konanie aj proti s'ážovatel'ovi.

10. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Princíp subsidiarity znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a do § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Konanie o ústavnej sťažnosti je vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených. Ústavný súd, ako aj Európsky súd pre ľudské práva považujú právo na spravodlivé súdne konanie za „výsledkové“, to znamená, že mu musí zodpovedať proces ako celok. Trestné konanie od svojho začiatku až do konca je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. V prebiehajúcom trestnom konaní možno i prípadné protiústavné procesné vady napraviť v rámci celého konania obvyklým a zákonom predvídateľným spôsobom, a to predovšetkým všeobecnými súdmi. Právomoc všeobecných trestných súdov predchádza právomoci ústavného súdu, a to s výnimkami odňatia osobnej slobody väzbou, prípadne generálneho majetkovo-invazívneho opatrenia (zaistenie majetku obvineného), resp. prieskumu porušenia základných práv rozhodnutiami a opatreniami v trestnom konaní proti osobám, ktoré nie sú v tomto konaní obvinenými.

12. Zákonné predpoklady na ochranu základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy v priebehu trestného konania vytvárajú príslušné ustanovenia Trestného poriadku, v kontexte posudzovanej veci ide v konečnom dôsledku o dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, ktorého dikcia neumožňuje najvyššiemu súdu odmietnuť dovolanie pre absenciu tohto dôvodu iba odkazom na iné rozhodnutie o ne/vylúčení sudcu. Naopak, ústavnou povinnosťou najvyššieho súdu je v záujme reálneho naplnenia práv obvineného pri takto uplatnenom dôvode dovolania meritórne skúmať, či sudca, vo vzťahu ku ktorému bol tento dovolací dôvod uplatnený, mal alebo nemal byť (teda nie či bol alebo nebol) vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania (m. m. napr. III. ÚS 513/2024).

13. Sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť tak možno v tomto momente hodnotiť ako predčasne podanú, pretože zaujatosť zákonného sudcu, resp. senátu Špecializovaného trestného súdu môže ešte namietat' v rámci opravných prostriedkov, pričom trestné konanie pred Špecializovaným trestným súdom ako súdom prvého stupňa stále prebieha. Sťažovateľom opísané okolnosti indikujúce zaujatosť označeného senátu podľa názoru ústavného súdu nesvedčia o dôvodnosti

neuplatnenia zásady subsidiarity pri prerokovávaní tejto ústavnej sťažnosti a o potrebe bližšieho vecného skúmania napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (podobne I. ÚS 470/2021, I. ÚS 335/2022, III. ÚS 508/2022).

14. Je tiež namieste pripomenúť, že napadnuté uznesenie sa netýka veci samej, ale iba čiastkovej otázky vylúčenia sudcov (senátu) súdu, ktorý rozhoduje vo veci samej (o obžalobe). Nešlo teda priamo o rozhodovanie o trestnom obvinení (o vine a treste), od ktorého sa odvíja aplikovanie záruk podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Námietky sťažovateľa teda nemieria k výsledku trestného konania.

15. Pretože ústavný súd nezistil také okolnosti (výnimky), ktoré by odôvodňovali jeho ingerenciu a uplatnenie jeho právomoci v uvedenom štádiu trestného konania (keďže účinky napadnutého uznesenia bude možné potenciálne negovať prostredníctvom opravných prostriedkov s možnosťou následného zrušenia meritórneho rozhodnutia), ústavnú sťažnosť odmietol pre jej neprípustnosť, t. j. podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 a § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde.

16. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu